

BULETIN INFORMATIV
AL CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE
DIN MOLDOVA // E-NEWSLETTER | NOIEMBRIE 2025

Congresul
Autorităților Locale
din Moldova
www.calm.md

RAPORT CONSILIUL EUROPEAN: PRIMĂRIILE DIN MOLDOVA, BLOCATE ÎN HÂRTII ȘI LIPSĂ DE BANI

Republica Moldova continuă să se confrunte cu un nivel scăzut de autonomie locală, fragmentare administrativă și un control excesiv din partea autorităților centrale, constată raportul de monitorizare al Consiliului Europei privind aplicarea Cartei Europene a Autonomiei Locale.

[Documentul](#), elaborat de raportorii Gudrun Mosler-Törnström (Austria) și Urs Janett (Elveția) în cadrul Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei, analizează situația administrației publice locale din Republica Moldova la șase ani de la precedentul raport din 2019.

[Vezi mai mult >>>](#)

INTEGRAREA EUROPEANĂ ÎNCEPE ÎN COMUNITĂȚI: PRIMARI SUNT PARTENERI PLENIPOTENȚIARI ȘI TREBUIE IMPLICAȚI DE LA NEGOCIERE PÂNĂ LA IMPLEMENTARE

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) își exprimă îngrijorarea față de faptul că autoritățile publice locale, precum și asociația reprezentativă a acestora, nu au fost reflectate în agenda unei conferințe de nivel național dedicată progreselor și priorităților Republicii Moldova în procesul de extindere europeană.

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) își exprimă îngrijorarea față de faptul că autoritățile publice locale și asociația reprezentativă a acestora nu au fost reflectate în agenda Conferinței „Raportul de Extindere 2025 – progrese și priorități de viitor ale Republicii Moldova”, organizată de Biroul pentru Integrare Europeană. Deși peste 70% din legislația europeană este implementată la nivel local, iar Planul de Creștere pentru Republica Moldova prevede investiții majore gestionate de primari și echipele lor, **vocea administrațiilor locale nu a fost invitată să contribuie la această dezbatere strategică.**

[Vezi mai mult >>>](#)

CONSILIUL EUROPEI/CALRCE RECUNOAȘTE PROGRESSELE MOLDOVEI, DAR CERE CONTINUAREA REFORMELOR ÎN PARTENERIAT STRÂNS CU CALM PENTRU O DESCENTRALIZARE ȘI AUTONOMIE LOCALĂ REALĂ

În această ediție discutăm despre concluziile raportului adoptat la Strasbourg de Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei privind aplicarea Cartei Europene a Autonomiei Locale în Republica Moldova. Documentul reflectă atât progresele înregistrate în administrația publică locală în ultimii ani, cât și problemele sistemice care continuă să afecteze funcționarea autorităților locale.

Alături de membrii delegației Republicii Moldova la Congres, care au intervenit în patru limbi oficiale ale Consiliului Europei, analizăm ce înseamnă acest raport pentru viitorul democrației locale, dacă recomandările formulate sunt obligatorii pentru statul nostru și cum pot fi transformate în acțiuni concrete.

- Viorel Furdui – Director executiv CALM
- Valentina Casian – vicepreședintă a CALM, primară a municipiului Strășeni
- Maria Galiț – vicepreședintă a CALM, primară a comunei Sărata Veche
- Alexandr Tarnavschi – Deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

REFORMA ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA: ÎNTRE NECESITATE, TEMERI ȘI RESPONSABILITATE – O SCHIMBARE PEA IMPORTANTĂ PENTRU A FI GRĂBITĂ

Reforma administrativ-teritorială propusă în Republica Moldova promite să redeseneze nu doar harta țării, ci și modul în care sunt administrate comunitățile locale. Unii cred că aceasta este o șansă de a spori eficiența primăriilor și calitatea serviciilor prestate cetățenilor. Alții cred că localitățile mici își vor pierde identitatea și influența. În cadrul emisiunii „Exclusiv TV”, directorul executiv al CALM Viorel Furdui, primarul comunei Geamăna, Eduard Sturza și primarul orașului Basarabeasca, Petru Pușcari au analizat beneficiile și riscurile acestei transformări, punând accent pe nevoia de viziune, consultare și echitate.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM: PRIMĂRIILE SE SUFOCĂ DE LIPSA BANILOR DIN CAUZA UNUI SISTEM DE FINANȚARE DEPĂȘIT

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) consideră că actualul sistem de finanțare a APL-urilor este depășit , iar autoritățile nu și-au îndeplinit obligațiile în implementarea strategiilor și angajamentelor asumate la nivel național și internațional.

„Dacă orașele de reședință ar primi cel puțin 75% din impozitul pe venit pentru persoane fizice, iar primăriile de comune și sate partea corespunzătoare din IVPJ, situația financiară a instituțiilor locale ar fi cu totul alta. În plus, dacă procesul de evaluare și înregistrare a proprietăților imobiliare nu ar fi fost târăgănat, capacitatea instituțională a majorității primăriilor ar fi mult mai puternică. În realitate, marea majoritate a primăriilor, indiferent că sunt rurale sau urbane, suferă de subfinanțare, datorită unui sistem actual de finanțare total depășit și din cauza neimplementării angajamentelor guvernamentale asumate la nivel național și internațional”, declară Viorel Furdui Directorul Executiv CALM.

[Vezi mai mult >>>](#)

MARTA KOS: „DESCENTRALIZAREA ȘI COOPERAREA CU AUTORITĂȚILE LOCALE—CHEIA SUCCESULUI ADERĂRII REPUBLICII MOLDOVA LA UE”

În cadrul Conferinței „Raportul de Extindere 2025: progrese și priorități de viitor ale Republicii Moldova”, organizată de Biroul pentru Integrare Europeană, Comisara europeană pentru Extindere, Marta Kos, a subliniat importanța implicării autorităților publice locale în procesul de aderare la Uniunea Europeană.

„Circa 70% din legislația europeană se implementează la nivelul comunităților locale. De aceea, autoritățile publice locale trebuie să fie parte a deciziilor luate la nivel central. Nimeni nu cunoaște mai bine decât primarii și consiliile locale ce se întâmplă în comunități”, a declarat Marta Kos.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM LANSEAZĂ PROGRAMUL NAȚIONAL DE CAPACITARE LOCALĂ ÎN DOMENIUL DIASPORĂ, MIGRAȚIE ȘI DEZVOLTARE

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), în parteneriat cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) Moldova și Biroul Relații cu Diaspora (BRD), cu sprijinul financiar al Guvernului Elveției, a desfășurat astăzi primul atelier din cadrul programului de capacitate dedicat punctelor focale locale în domeniul Diasporă, Migrație și Dezvoltare (DMD). Evenimentul s-a bucurat de o participare activă din partea a 60 de reprezentanți APL.

[Vezi mai mult >>>](#)

„REFORMA ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ: SĂ NE GRĂBIM ÎNCET”

Directorul executiv al CALM, Viorel Furdui, atenționează că o reformă administrativ-teritorială grăbită ar putea destabiliza societatea și chiar periclita parcursul european al Republicii Moldova. „Trebuie să ne grăbim încet”, subliniază acesta, amintind că nu este vorba doar de o simplă reconfigurare a hărții administrative, ci de un proces complex, cu impact major asupra comunităților. Această, dar și alte afirmații ale directorului executiv al CALM, Viorel Furdui, desprinse din articolul **„Năluca Administrativ-Teritorială: o nouă greblă politică sau buturuga ce poate răsturna carul integrării europene”** au fost analizate în cadrul unei emisiuni la JURNAL TV.

[Vezi mai mult >>>](#)

PESTE 100 DE FEMEI LIDERE DIN CADRUL REȚELEI FEMEILOR CALM ȘI-AU CONSOLIDAT ABILITĂȚILE DE DISCURS PUBLIC

Peste 100 de femei lidere, membre ale Rețelei Femeilor din cadrul Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), au participat la două ateliere de instruire „Discurs public pentru Femei Lidere – Puterea Vocii și Prezenței”.

Evenimentele au fost organizate de CALM și UN Women Moldova la 6 și 14 noiembrie, în cadrul inițiativei „Leadership feminin pentru o guvernare sensibilă la gen”, parte a proiectului „Femeile pentru Pace și Prosperitate”, implementat de UN Women Moldova cu sprijinul Elveției.

[Vezi mai mult >>>](#)

PRIMARI LA PRIMUL MANDAT ȘI PROVOCĂRILE ADMINISTRAȚIEI LOCALE

În această ediție a emisiunii „La Înălțime cu CALM” aducem în prim-plan poveștile și viziunile unor primari la început de cale din diferite raioane ale Republicii Moldova. Reuniți în cadrul unei sesiuni de informare organizată de CALM, aleșii locali ne-au vorbit despre cum mobilizează comunitățile, realizările înregistrate, dar și provocările pe care le-au întâmpinat în primii doi ani de activitate.

Protagoniștii emisiunii sunt:

- Maxim Grițunic, primarul orașului Biruința, Sângerei, dorește să facă localitatea sa la fel de cunoscută și, cel puțin, la fel de dezvoltată ca orașul Sângerei și subliniază rolul implicării tuturor în integrarea europeană.

- Angela Micolenco, primara comunei Stoicani, Soroca, cu experiență de 11 ani în calitate de secretară a consiliului local, investește 15 milioane lei în primii doi ani de activitate.
 - Iulian Erimei, primarul comunei Prepelița, Sângerei susține că reforma administrației publice trebuie să înceapă cu consiliile raionale și primăriile mici, implicând cetățenii direct în soluții.
 - Natalia Ciobanu, primara satului Petrușeni, Râșcani, fostă directoare de grădiniță, crede că doar prin mobilizarea comunității poate schimba realitățile.
 - Mihail Boubătrîn, primarul satului Slobozia, Ștefan Vodă a fost ales la doar 24 de ani, crede că infrastructura rurală este cheia pentru ca tinerii să rămână acasă, iar amalgamarea depinde de voința cetățenilor.
 - Victoria Prisăcari, primara comunei Parcani, Soroca, fostă secretară a consiliului local, vorbește despre diferențele de responsabilitate și provocările legate de resurse și specialiști.
-

Această ediție scoate în evidență energia primarilor de la primul mandat, provocările comune, dar și rolul CALM în facilitarea schimbului de experiență și susținerea noilor lideri locali.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

CALM A PARTICIPAT LA DEZBATERI PROFESIONALE ÎN CADRUL ATELIERULUI DE LUCRU „TAXE ȘI IMPOZITE LOCALE”

La 12 noiembrie 2025, împreună cu primari și specialiști din cadrul APL, CALM a participat la atelierul de lucru „Taxe și impozite locale”, organizat în cadrul Proiectului: Primarii pentru Creștere Economică (M4EG), implementat de PNUD Moldova, cu finanțarea Uniunii Europene.

Expertul CALM Igor Cristal a propus inițierea dezbaterilor largi asupra scutirilor mai multor categorii de contribuabili prevăzute în prezent de Codul fiscal și obligatorii pentru APL, precum și necesitatea acordării scutirilor în perspectivă la discreția consiliilor locale, în vederea propunerilor de modificare a Codului fiscal. De asemenea, expertul a reamintit utilitatea instrumentului care este la îndemână pentru APL, și anume utilizarea mecanismului provizoriu, prevăzut de anexa nr. 3 la hotărârea de Guvern nr. 827/2000, prin care ar putea include în baza impozabilă bunurile imobile care nu sunt înregistrate, dar și să actualizeze valorile bunurilor în scopul impozitării, pentru a crește veniturile la bugetele locale.

[Vezi mai mult >>>](#)

AUTORITĂȚILE LOCALE DIN ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA – PARTENERIAT PENTRU VIITORUL EUROPEAN COMUN

Brașov, 14–16 noiembrie 2025 – Autoritățile locale din România și Republica Moldova, reunite în cadrul **Consiliului Autorităților Locale din România și Republica Moldova (CALRRM)**, au reafirmat rolul esențial al comunităților în avansarea parcursului european al Republicii Moldova. Evenimentul, organizat de Asociația Comunelor din România **ACoR**, **Asociația Orașelor din România AOR** și **Congresul Autorităților Locale din Moldova CALM**, a adus împreună primari din cele două țări, dar și din Ucraina, în semn de solidaritate cu poporul ucrainean.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM ÎN DIALOG CU ACTORII DIN SECTORUL DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE

CALM a participat la „Dialogul între actorii din sectorul de alimentație cu apă și canalizare”, eveniment organizat în cadrul Programului UE4Moldova: Comunități Locale, în colaborare cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Evenimentul a fost prilej de a discuta despre soluții reale pentru comunități – de la provocări la bune practici în sectorul alimentare cu apă și canalizare (AAC) și a reunit actorii cheie din sectorul AAC pentru a împărtăși bunele practici, recomandările și experiențele obținute în cadrul Programului UE4Moldova: Comunități Locale, Componenta 1 – dezvoltarea serviciilor publice locale.

[Vezi mai mult >>>](#)

ȘEDINȚA GRUPULUI DE LUCRU PRIVIND REFORMA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE – CALM SOLICITĂ UN DIALOG REAL ÎNTRE GUVERN ȘI APL

La 14 noiembrie 2025 a avut loc ședința lunară a Grupului de lucru privind reforma administrației publice (RAP), în cadrul căreia a fost prezentat Raportul de progres lunar privind implementarea acțiunilor din foaia de parcurs pentru reforma administrației publice, în contextul integrării europene. Totodată, au fost examinate propunerile de actualizare a Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025–2029.

Discuțiile s-au concentrat pe acțiunile realizate și cele restante, care urmează a fi raportate Biroului de Integrare Europeană. Deși ședința a fost constructivă, au fost evidențiate mai multe aspecte ce țin de reforma administrației publice locale, concomitent cu acțiunile întreprinse la nivel central.

[Vezi mai mult >>>](#)

APROPIEREA REPUBLICII MOLDOVA DE UNIUNEA EUROPEANĂ ÎNCEPE LA NIVEL LOCAL

În această ediție a emisiunii „La Înălțime cu CALM” aducem în prim-plan reuniunea de la Brașov, unde autoritățile locale din România și Republica Moldova au subliniat că apropierea Republicii Moldova de Uniunea Europeană începe la nivel local, în satele și orașele noastre.

Participanții au adoptat în unanimitate două Declarații–APEL, prin care Consiliul Autorităților Locale din România și Republica Moldova CALRRM, format din Asociația Comunelor din România ACoR, Asociația Orașelor din România AOR și Congresul Autorităților Locale din Moldova CALM, își asumă angajamentul comun

pentru integrarea europeană a Republicii Moldova și solicită sprijinul guvernelor celor două țări.

Protagoniștii ediției sunt:

- Tatiana Badan – Președinta CALM, primară de Selemet, Cimișlia
- Emil Drăghici – Președintele ACoR, primar de Vulcana-Băi, Dâmbovița
- Adrian Teban – Primarul orașului Cugir, Alba, membru al Consiliului Director AOR
- Vladislav Cociu – Vicepreședintele CALM, primar al orașului Ștefan Vodă
- Nina Costiuc – Primara comunei Budești, Chișinău, președinta de onoare a Rețelei Femeilor din cadrul CALM
- Valentin Ivan – Primar al comunei Sadu, Sibiu, vicepreședinte ACoR
- Mariana Gâju – Prim-vicepreședinta ACoR, primara comunei Cumpăna, Constanța
- Cornel Gogan – Primarul orașului Videle, Teleorman, membru al Consiliului Director AOR

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

CALM ȘI MIDR CONSOLIDEAZĂ COOPERAREA PENTRU DEZVOLTAREA LOCALĂ ȘI REGIONALĂ, CU POLITICI ORIENTATE SPRE OAMENI

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), în parteneriat cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR), a organizat evenimentul **„Dialog național – dezvoltăm regiunile R. Moldova”**, cu participarea vicepremierului Vladimir Bolea. Platforma a reunit circa 200 de reprezentanți ai administrației publice locale și centrale pentru a aborda priorități strategice privind identificarea soluțiilor practice pentru modernizarea infrastructurii și stimularea dezvoltării economice locale, dar și reforma administrativ-teritorială.

[Vezi mai mult >>>](#)

EFORTURILE CALM ȘI ALE PARTENERILOR DIN ROMÂNIA DAU REZULTATE: GRUPUL DE LUCRU PENTRU MOLDOVA AL COMITETULUI EUROPEAN AL REGIUNILOR S-A ÎNTRUNIT LA CHIȘINĂU

Peste 100 de reprezentanți ai Congresului Autorităților Locale CALM și primari din state membre ale Uniunii Europene s-au reunit la Chișinău, în cadrul celei de-a doua ședințe a Grupului de lucru pentru Moldova al Comitetului European al Regiunilor. Evenimentul din 24 noiembrie a oferit o platformă de dialog privind progresele în procesul de integrare europeană, oportunitățile pentru comunitățile locale și pregătirea pentru accesarea fondurilor europene de dezvoltare.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM A FOST AUZIT: GUVERNUL RESPECTĂ ANGAJAMENTELE ȘI ALOCĂ 147,6 MILIOANE LEI PENTRU APL, ACOPERIND DEFICITUL LA SPORUL SALARIAL

În urma discuțiilor dintre Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) și Ministerul Finanțelor, Guvernul a aprobat la 26 noiembrie avizul asupra amendamentelor la proiectul de lege privind modificarea bugetului de stat pentru anul 2025. Astfel, conducerea statului și-a respectat angajamentele și va acoperi cheltuielile ce țin de plățile salariale în administrația publică locală.

Suma de 147,6 milioane de lei va fi destinată autorităților publice locale de nivelul întâi, pentru compensarea deficitului la sporul salarial de 50% acordat primarilor, viceprimarilor și secretarilor consiliilor locale.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM ȘI COMITETUL EUROPEAN REGIUNILOR: COOPERARE PENTRU DEMOCRAȚIE ȘI INTEGRARE

În cadrul celei de-a doua ședințe a Grupului de lucru pentru Moldova al Comitetului European al Regiunilor, peste 100 de reprezentanți ai administrațiilor locale din Republica Moldova și din state membre ale Uniunii Europene s-au reunit la Chișinău. Evenimentul a fost un moment de reflecție și dialog asupra parcursului european al statului nostru și asupra rolului comunităților locale în acest proces.

Reuniunea a demonstrat că integrarea europeană a Republicii Moldova nu este doar un proiect politic, ci se construiește în fiecare sat și oraș din țară.

În cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM” aflăm de la reprezentanții autorităților locale ce este necesar pentru ca R. Moldova să rămână o poveste de succes în acest parcurs european.

Protagoniștii ediției sunt: Prim-ministrul Alexandru Munteanu; președinta CALM, primară de Selemet (raionul Cimișlia), Tatiana Badan; directorul executiv al CALM, Viorel Furdui; primara comunei Cumpăna din județul Constanța și președintă a Grupului de lucru al Comitetului European al Regiunilor pentru R. Moldova, Mariana Gâju; președintele Asociației Comunelor din România, Emil Drăghici; vicepreședintele CALM, primarul municipiului Cahul, Nicolae Dandiș; vicepreședintele CALM, primarul municipiului Bălți, Alexandr Petcov; și Valentin Ivan, primarul comunei Sadu din județul Sibiu.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

15 ANI

DE UNITATE ȘI SOLIDARITATE

Pentru o descentralizare și
autonomie locală reală,
colectivități locale dezvoltate și o
Moldova Europeană!

Pentru informații și consultanță vă puteți adresa la nr.tel. (022) 22-35-09,
fax (022) 22-35-29, info@calm.md, str. Columna 106A, Chisinau,
Republica Moldova (secretariat)

www.calm.md